

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Teléfono szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.

Fél évre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítanak.

NYITÓTÉTEL 50 FILLÉR.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadónok:
STRAUSZ SÁNDOR.

Vasuti megálló.

Csáktornya képviselőtestülete a város jövő fejlődésére nézve fontos döntést előtt áll. Hívatva lesz határozni afölött, hogy helyes-e a város Csáktornyanak mult századbeli polgársága, amikor az ötvenes évek végén állásfoglalásával kikényszerítette, hogy a pályaudvar a városól majdnem két kilométernyi távolságban, mostani helyen létesüljön. S ha helyteleníti, vajjon ki akarja-e reparálni elődjének mulasztását azzal, hogy a most tervebe vett vasuti megállót ott létesítse, ahová az állomást magát annak idején tervezték — a tanítóképző-intézet mellett, a 40-ik számú órház szomszédságában.

Ha a közérdeket tartjuk szem előtt, lehetetlennek tartjuk, hogy a város képviselőtestülete másképp határozzon, mint ahogy azt a város közönsége, tulajdonrészeben, kívánja. S ezért nem képzelhetünk oly állásfoglalást, mely a lovaslaktanya mellett létesítendő vasuti megálló mellett döntson.

Mert az okok, amelyek a vasuti megálló kérdését éveken, mondhatni évtizedeken át napirenden tartották, nem szűntek meg, nem is csökkentek. De sőt szaporodtak. Már kezdettől fogva belátta ugyanis a város polgársága, hogy nagy hiba történt annak idején, hogy a város akkori vezetőinek szűkbeblütsége és maradi gondolkodása miatt az állomás pár kilométernyi távolságban a városól épült, oly terreneumon, melyen a város az állomás felé egyáltalában nem fejlődhetett. S ép ezért állandó óhaj volt, hogy ez a jövőben, alkalomadtán, kireparáltassék. Olyan-tenképen pedig, hogy a forgalom megőrzése érdekében külön személyi pályá-

udvar létesüljön, egyelőre vasuti megálló formájában, legmegfelelőbb helyen, a tanítóképző intézet szomszédságában, ahová utóbb a személyi pályaudvar is áthelyezhető lenne.

Ez általában a közhangulat. S hogy milyen reális, kilőnik egyes polgárok áldozatkészségéből is, akik hamarosan 3500 koronát jegyeztek, hogy a tanítóképző-intézet melletti vasuti megálló létesítését a politikai községre nézve megkönnyítsék.

Ezzel a hangulattal számolni kell, annyival is inkább, mert a város is a Rákóczi-utcán át a külső községek felé fejlődik, amit most a fűrésztelep is hatalmasan mozdít elő, melynek három nagyszabású lakóháza máris ott emelkedik a városi sorompón túl, a belváros és Buzás közt, mint büszke mementó: ime a kiindulási pont, melynek nyomán a város részeinek összeépítése valóra válhatik.

A laktanya melletti vasuti megálló csak újabb idea. Nem is indokolja ezt más, mint a vidéki polgári iskolai tanulók iskolalátogatásának megkönnyítése. Ez pedig már megoldást nyert.

Nincs tehát tovább mit keresni a laktanya körül. Mert semmiféle közérdek nem szól amellett, hogy a vasuti megálló ott állandósítsassék. A vitális érdekek valódi közérdek igényeit csakis a tanítóképző-intézet körül elégíthetjük ki. Ott a forgalom áradatában, a fűrésztelep körül, a városi élet igaz fluktuációjában, a belváros és külső községek kapcsolatában s ennek folytatásában a város körül elterülő, több ezer lakost számláló szomszédos községek közt kínálkozik önként a hely, a hol a forgalomnak nemcsak kényelmes, de szükséges lebonyolítására a vasuti megállónak létesülnie kell.

Már abból az okból is, mert a fűrésztelep fejlesztése — ami városi érdek és — ezt egyenesen megköveteli; mert vasuti megálló létesítésének forgalmi érdekből, csak fővonalon van értelme s mert a fűrésztelep teherforgalmának lebonyolítására úgy a Máv, mint a Déli vasut teherforgalmi megálló már is létesített ezen a helyen.

S ha az itteni vasuti megállónak létesítése nagyobb áldozatokkal járna is, mint a másik, akkor is itt kellene azt létesítenünk. Már csak azért is, mert ezek az áldozatok is csak látszólagosak. Igaz, hogy 12 ezer K-val többre kerülne itt a vasuti megálló, mint a laktanya mellett, de ez az összeg teljesen leszállyal ha levonásba vesszük a Máv 6000 koronányi hozzájárulását, a 3500 koronára rugó önkéntes adományokat (melyeket a polgárság teljesen emelni hajlandó) s Muraköz érdekelt községeinek hozzájárulását, amit a tanítóképző melletti vasuti megállónak megfelelőbban gyümölcsözteszethetnének a falusi községek, mint a laktanya mellettivel, mert a kir. járásbíró, telekkönyv, adóhivatal, melyekben a falusi lakosságnak sűrűn teendője akad, mind a Rákóczi-utcában vannak s a város élmezőnyén, gabona- sertés- és mázsálója is inkább hozzáférhető a tanítóképző mellett tervezett megálló felől, mint a laktanyától, mely minden forgalmi tényezőtől távol esik.

Maradna tehát mindössze 10000 korona, amire a politikai községnek fedezetet kell keresnie. S ez magától kínálkozik. Hiszen a Laendler-cég is kijelentette, hogy teljesen áldozatokra hajlandó, ha a fűrésztelep teherforgalmi pályaudvara személyforgalomra is berendeztetnék.

Ifjuság.

Ira: Pallos Árpád.

A rügyező tavasz első sugarai kellemesen bizsergető melegt árszítottak mindenfelé. Minden újra éledt s az almavirág pompázatos színeiben, mintha új élet, új ifjuság ragyogott volna.

Az emberi szívek is gyorsabban lüktettek s egy-egy csino-abb arc, egy-egy szoknya alól kibugyanó parányi lábacska fejébe kergette a vért az emberkének.

Minden tavasszal így szokott az lenni. De mintha ez a tavasz még részegítőbb, még mámorosabb lett volna, még nagyobb szerelmet oltott Váry Tamás szívébe. Már öt esztendeje szerette a leányt. Leg lább ő ugy érezte, hogy szereti, de mindez idő alatt egyetlen egyszer sem jutott eszébe, hogy komolyan nyilatkozzék, hogy érzelmait bevallja s kitalálja szívének legelvirítettebb titkát annak, kinek minden lehellete, minden egyes gondolata szól.

Öt esztendeig úgy voltak együtt, mint két jó pajtás, kik szeretik egymást, mint ahogy az iskolás gyermekek barátjukat, de komoly érzelmekről egyetlen szót sem vesztettek. Szinte nevetségesnek tartották volna azt, hogy ők is éppen úgy, mint a közönséges halandók, érzelmeiknek szabad folyását engedjenek s így emberi gyöngyöskéiket igazolják.

Mondom, lehet, hogy ennek a tavasznak bővítő hatása erősebb volt az eddigieknél, lehet, hogy

a szerelem most érte el azt a fokát, melyet titkolni már egyenesen fájdalm, Váry Tamás egy kirándulás alkalmával nem bírta már visszafojtani küzködő érzelmait s megvallotta Barta Vilának, hogy szereti.

A sugárnövészt, gyönyörű leány elbámultan tekintett nagy szemeivel Tamásra, mintha az égből esett volna le. Hát ez is olyan mint a többi, ez is beleszédült a fényességbe, mint az a sok körülötte legyeskedő fiatalember!.. Hát Váry Tamás nem áll fölöttük toronymagasságyra? Mindezek a kérdések toltak eszébe, mikor a váratlan, a hihetetlen, a lehetetlennek vélt szerelmi vallomás elhangzott a régi jó pajtás ajkairól. Mex is mondta kerekre neki:

— No de ilylet! Ezt nem vártam magától. Én azt hittem, hogy maga az én örökös jó barátom marad s ime most éppen úgy beszél, mint a többi, akikkel szemben nem viseltetem olyan tisztelettel és becsüléssel, mint magával szemben, éppen azért, mert soha sem beszélt előttem szerelemről.

Váry Tamás minden ékesszólását elővette, hogy meggyőzze a leányt arról, hogy az ő érzelmek nem újabb keletiek, hogy már öt év óta szereti, de mindeztideig nem vallotta be éppen azért, mert így gondolta, hogy közelebb férközhetik szívéhez. Hogy már most épen elég ideje, hogy végre bevallja, hogy ében-álomban, minden gondolata nála csapong, hogy minden tör-kérvé, egyetlen célja: boldog, gondatlan, nyugodt jövőt biztosítani neki.

A szép Vilma csak hitetlenül ingatta acélkék

feketeségű bozontos fejecskéjét. Hiába könyörgött, hiába esküdzött Tamás, csak nem akarta megérteni a fiút.

Végre megadta neki a kegyelemoldófést.

— Kedves Váry, én magát már oly régóta ismerem, oly régóta tartom barátomnak, hogy én el sem tudom azt képzeln, hogy én magát valaha szerethetném.

Váry Tamás most fölvetta dacos hangját s szinte fenyegető hangon vetette oda:

— Hát megmutatom, hogy három hét alatt annyira belém szeret, hogy épen úgy, ahogy én most reszketek, ha keze véletlenül kezemhez ér, épen úgy, ha én meglátom s beléremeg egész valóm, úgy maga is reszketni fog, ha meglát s boldognak érzi magát, ha keze az enyémhez ér.

Vilma pajkosan kacagott Tamás komolyan elmondott kijelentéséhez s röviden csak ennyit mondott:

— Majd elvállik.

S ezzel, mintha mi sem történt volna, folytatták ott, ahol elhagyták. A társaság észre se vette, minő komoly hadizenet színhelye volt a kies fekvésű kirándulóhely.

Ez időtől fogva, mintha Váry Tamást kicserélték volna. Az eddigi hideg, nyugodt férfi átalakult a legszerelmesebb, a legérzőbb szívű férfivá. Ahól csak Vilma megjelent, ott lehetett találni Váry Tamást. Mulatságokat javasolt, kirándulásokat rendezett, csakhogy Vilával mentől többet együtt

Nos hát ennek számbavételével tehát alig nagyobb teher éri a várost, ha képviselőtestülete a tanfőképző-intézet melletti vasuti megálló mellett foglal állást s a lakotanya mellett mellözi.

Nincs tehát miért a kinakozó kedvező alkalmat elmulasztani. Ragadjuk meg üstökénél, amikor egynehány ezer korona árán régi álmainkat megvalósíthatjuk. Ép éret határozottan hibát követne el a képviselőtestület, ha ellenkezőleg döntene, vagy ha a vasuti megállót kicsinyes okokból teljesen elejtené.

Még kell azt valósítani. Még pedig a tanfőképző mellett. Ezzel jóvá tesszük a multak hibáit. Alkalmat adunk a Délivásutnak is, hogy az ő személyvonatait is itt állítsa meg. A város jövő fejlődésére meg döntő intézkedést teszünk. Megteremtjük az alkalmat a külső községek fejlődésére, magyarsítására. Ami pedig nem csekély ok, hogy életbevágó elhatározásainkban tetteinket irányítsa!

x. y.

Háziipari-tanfolyamok.

A földmivelésügyi miniszter egyik programját képezi a kisemberek segítése. Ezen elvből kiindulva évenként az ország több pontján rendeztet háziipari-tanfolyamokat. Vidékünkön Muravid, Kotor és Drávavásárhelyen voltak a tél folyamán ilyen háziipari-tanfolyamok, melyeken a kosárfonást tanították.

Csabai Kálmán kir. gazdasági tanár március hó 30 és 31-én zárta be ezen tanfolyamokat, különösen a Kotor és Muravidon rendezett tanfolyamok eredményével volt megelégedve.

A lakosok belátták, hogy télen át, midőn a gazdának egyáltalán semmi foglalkozása

nincs, kosárfonással igen előnyösen használhatják fel szabad idejüket, úgy hogy szorgalmas munka mellett 2—3 korona napi keresetbe is juthatnak.

Muravidon és Kotorban már igen sok tanfolyamot végzett fiatal gazda van, akik szülei 2—4 hold földbirtokán foglalkozást nem találnak, otthon szülei házában egész éven át készítik a szebbnél szebb utazó, kupé- és egyéb díszkosarakat és butorokat, amelyeket a muravid háziipari szövettel közvelítésével szép pénzen értékesítenek.

A tanfolyamot végzett ifjak egy-egy üzletre lépnek a szövetségbe s így szervezve tömegértékesítés lehetővé van téve.

Az anyagot a Háziipari Szövetkezet közvetli beszerzési áron, a készült beszállított tárgyak árát a tagoknak azonnal fizeti. Igazán szép látvány, midőn a 14—20 éves fiatal emberek helentkint kocsiszám szállítják a fehér fűzveszű-, tengeri nád-, gyékény-, szalmából készült háziipari termékeket.

Folyó évben a 3 tanfolyamon 60 gazda ifju nyert kiképzést.

Ez idő szerint nagy hátrány, hogy vidékünkön nincsenek nemes fűztelepek, pedig ha van hely, hol sikeresen termelhető a fűzveszű úgy Muraköz az. Igen üdvös volna, ha községek, magánosok létesítenék fűztelepeket, mert a nemesfűztermeléssel az amúgy hasznavehetetlen vagy más növény termelésére nem igen alkalmas földterületeket igen jól jövedelmezően értékesíthetnék, emellett a házi iparral foglalkozók is sokkal olcsóbb anyaghoz juthatnának.

Nemes fűz-telepek állami támogatással létesíthetők. Telepítésre vonatkozólag teljes utmutatást nyújt Wickl Gyula »A kosárfűz termesztése« című tanulmányosan megírt füzet, mely bármely könyvkereskedésben 50 fillérért megszerezhető.

Egy 48-as honvéd temetése.

Egy öreg úr elszálló lelkevel szaporodott meg a Menny lakóinak száma. Hogy a Menny lakója lesz, azt azért állíthatom, mert soha életében nem rövidített meg senkit, nem ártott senkinek. Ötven évig élt és lakott Kotorban, szeretetben és közigazgatásban. A temető félreeső zugában kijelölt szűk helyecskét megerdemelte, mert 1848/49-ben, mint 13—14 éves nemzetőr, gyenge karjával, de lelke erős hazafiérzésével sietett e szomorú haza szabadságáért vérért áldozni. E kis gödörre tehát jusa volt, mást Nemzete neki úgy sem adott.

Apja Légrád város kapitánya volt s honvédtiszt. Nagypapa pedig hajdan Kanizsa város bírja. Egy mozgalmas életpályát futott meg, bohém ember volt. Birtoka volt — elvesztette a jó szíve miatt. Színész volt az ötvenes években, bejárta Magyarországot, játszott Prielle Kornéliával s kortársaival, majd állami hivatal viselt, később postamester lett.

Az idők multával lekerült róla a magyar ruha, sarkantyus csizma; az uri fogatok nem álltak meg többet udvarában, egyedül maradt magyar kedélyével s egy rézfokossal, szegényen — kenyéértelen.

Nem akarok életrajzot írni róla, hisz csendes és szürke ember volt, kit érdekelt az ő sorsa? Nem életpályája vagy halála volt érdekes neki, hanem a temetése. Ezt akarom csupán megírni.

Nem haragudtál a falu halottjának, kántor nem volt mellette, a pap nem szentelte be a sírját, sőt meglátolta az egyházi temetést is.

Miért? Hisz római katolikus volt, nem gyilkolt meg senkit, bazaaruló sem volt. Mit vétett tehát az öreg Halott Somogyi Baka György? Mit vétett Lajtmann Györgynek,

és egyedül lehessen. S beszélt mint Demosthenes. Nincs az a közsika, mely ennek a heves ostromnak ellent tudott volna állni; de Vilma, úgy látszott, nem igen érezte annak perszelő hatását. Legalább Váry Tamás úgy találta. Udvarolt, hízelt, bókolt, minden tapasztalatát, minden agyafartságát szerelmi taktikának alkalmazta, csak hogy a három heti terminus az ő győzelmével végződjön.

S noha Vilmán látszott a hatás, Tamás elvakult szemei mitsem fedeztek fel abból, ami az ő reményességét sikerrel kecsgettethette volna.

S mult az idő. Gyorsan száguldott a napok. Kétségbejuttató gyorsasággal. Minden nap közelebb hozta a kitűzött terminushoz és messzibbre vitte a célt. Váry Tamás hasztalan erőlködött, nem tudta elérni azt, hogy szemmel láthatólag észlelhető legyen Vilmán, hogy szereti, hogy vágyódik utána.

Hideg maradt, mint azelőtt, mint öt éven keresztül, de egyetlen fokkal sem melegebben, mint eleddig.

A nagy küzdelem csakis Váryt fogta elő. A küzdelem heve őt ragadta el s ha volt fokozata örült szerelmének, úgy az még hatalmasabb mértékben tört ki rajta.

A három hét utolsója is csakhamar elérkezett s az eredmény a semmivel volt egyenértékű. Semmit, de semmit sem tudott elérni Vilmánál. Ha megfogta kezét, a bársony puhaságu kacsóját kezei között mellengette s szíve ezenközben, mint

fűzhányó-hegy tombolt, Vilma tüzesen csillogó szemé nyugodtan kapcsolódott tekintetbe, miközben mosolygva kérdezte:

— Hát jó ez?

S a kérdéssel lerontotta mindazt a képzelmet, amit Váry Tamás az engedékenységéhez fűzött. Tehát még mindig nem érezte annak kábító varázsát, nem érezte, hogy minő boldogság csak az érintése is annak, akit szeretünk.

Egy este, még mielőtt a három hét letelt volna, Váry Tamás ott volt Vilmiéknél. Borzasztó hangulatban lehetett, mert szinte lerítt arcáról a fájdalom, a lemondás, a meggyötörttség.

Feketén aláglyazott szemeiből késégsbesés sugárzott. Tompa, fojtott hangon indult meg a társalgás. Látszott, hogy a máskor friss eszjárásu, szellemes Váry Tamás ezse egészen máshol kalandozik. Egyszerre hírtelen, minden átmenet nélkül elkezdte.

— Kedves Vilma. Én idő előtt feladom a küzdelmet. Belátom, hogy ez egyszer minden igyekezetem, minden erőlködésem hiábavaló. Lehet, hogy épen azért nem sikerült meghódítanom magát, mert igazán szerettem s a gyengeségem fegyverezte le már eleve minden támadásomat. Lehet, hogy más okok következménye az, hogy épen magával nem tudom megkedveltetni magamat. De mindegy. Én elvesztettem a fogadást. Idő előtt levertnek érzem magamat. A fogadásom árával azonban nem maradok adós.

Vilma kérdő tekintettel nézett rá.

— Akkor nem említettem fogadásom árát, mert nem akartam befolyásolni a küzdelmet. Most, hogy elvesztettem, megvallhatom. Az életem volt az ára annak, hogy elvesztettem, hogy nem tudtam megnyerni magát.

— ?

— Igen az életemmel. Maga nélkül úgy sem ér az egy föületen gombot se a számomra. Elmegegyek, mint a vesztés fél, mint a legyőzött hagyom el a porondot.

Még eszmélni sem volt ideje Vilmának. Még azt se tudta, hogy nevésszen vagy haragudjon a komolyan kijelölt szavaknak, midőn Váry Tamás előrántotta a zsebébe rejlő pisztolyt s egy szempillantás alatt úgy durrantotta főbe magát imádotja előtt, hogy még a dörrenés neszt is alig halották.

Vilma csak nézett, csak bámult az előtte összeomló férfira. Egy szó, egy gondolat nem villant meg fejében. Merében, megkövesülten állott helyén.

A berohanók így találták őket együtt.

S mikor megérintették, mikor kérdést intéztek hozzá a történet felől, mint a villámsújtott odarogyott a halott mellé s mig görcsösen átölelte az élettelen, velőt rázó sikolyal kiáltotta:

— Most már megmondhatom! Szeretlek, szeretlek, szeretlek...

!! Butorüzlet megnyitás !!

LEGMODERNEBB BUTOROKKAL. Sok évi tapasztalatom és összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. évfordímat nemcsak hogy **elsőrendű és legmodernebb árukkal** szolgálhatom ki, hanem **minden versenyt** a fővárossal szemben is felvehetek, úgy hogy **mindenki helyben szeresheti be szűkségétét.** — A nagyérdemű közönségszives pártfogását kéri

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **FIALOVITS-féle üzletet** sikerült az örökösöktől megvennem. **Üzletemet a mai napon megnyitom** és az összes raktáron lévő árukat **olcsón eladom.** Eladársra kerülnek: **Fa-, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, mindennemű kárpitozott butorok.** Üzletemet tovább folytatni szándékozván, felszerelem raktáramat amai kornak megfelelő

Székely Vilmos Nagykanizsa.

hogy airban meggyalazza, élő gyermekei s testvéreinek szeméből a szegény könyeit facsarta ki?

Nem gyönt meg! Szép nemes felfogása ez a papi hivatásnak.

Itt álljunk meg egy pillanatra. Kérdem: 1. Vajjon az a sok száz és ezer, aki nem gyön meg, egyet sem temet el a pap? 2. Ha igaz az a vénasszony pletyka, hogy Somogyi kijelentette, hogy: »Hazaáruló pappak nem gyön«, szabad-e magánsérelemből a temetést megtagadni? 3. Ha azt mondta az öreg haldo- (ami nem igaz) hogy »Ördög kell neki, nem pap«, nem-e az ilyen meglevélyedetlet kell visszatéríteni az Istenhez? S ha erre nincs képessége, nem-e kötelessége a bűnös lelkiüdvéért imádkozni, hogy el ne kárhozzon? Nem-e ebben a nemes felfogásában a vallásnak, a lelkeszi hivatás és magasztosságában képezendő-e el egy lelkiasztor?

De nem ez volt az ok, hanem az, hogy Hajdu Lajos kotori főjegyző tíz év óta magához vette a vén kurucot, lápláta, ruházat, mint egy Apát szokás. Megbecsülte, mint 48-as ereklét.

Ez volt oh nemes papi férjü a bosszú oka. Bosszú a pécsi esküdtbírósi csattanós ítéletért, bosszú a muraközi Magyarság ellen. Ti meg féljetez többi pécsi tanúk, hogy ha a halál szemetekre száll, vitessétek magotokat messze Kotortól, mert itt szentelt föld nem jut tetemeteknek, becseletes lelketeknek!

De legyen meggyőződve ez a lelki hi-éna, hogy a szentírás szavai beteljesínek rajta. Vigyázzon, mert az igazságos Isten neki még azt a kis gödröt sem adja meg e hazai földben, mit a vén Honvédől irigyelt!

Ennek a jeltelen sirnak a nyugovó Szel-leme csontos ujaival fog éjtelentint arra a tigris szivre mutatni, hol nemes érzéseknek nem adott helyt a büntelő Teremtő.

Somogyi Baka György pihenj csendben! Szeretett mégis az Isten, mert a végső útdra kísérők közt hazafiatlan ember egy sem volt. Nyugodj a temető szenteletlen részében a gyilkosoknak kijelölt helyen. Meg fogja szentelni sírodát a Magyarok kegyelete, kik nem fogják sajnálni fillérjeiket, hogy Számódra egy kis szerény síremléket létesítsenek. Ma Nekem, holnap Neked. Igen Lajtmann György!

. . . d . . . o . . .

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXI-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tiszteltetl kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb bektüldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szüktüldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Kinevezés.** A király Fischer Imre nagykanizsai ügyésznek a főügyési helyet-lesi címet és jellegét adományozta.

— **Esküvő.** Herrnstein Mihály ma délután 5 órakor oltárhoz vezeti Freisager Vilmát Zalaegerszegen.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Kiss Ernőt, a perlaki állami kórháznál a gondnoki teendőkkel megbízott évdíjas alkalmazottat, ugyanezen alkalmazásában való meghagyása mellett, ideiglenes minőségben a XI. fizetési osztályba kórházi gondnokká nevezte ki.

— **Új választókerületek.** Az életbelépell új választási törvény a választási kerületek

beosztásában is változásokat idézett elő. Így vármegyénkben többek között egész új választókerület lett a pacsai járás, maga Nagykanizsa rendezett tanácsú város, s a csáktornyai járásból Ligetvár és Hénisfalva a letenyei választókerülethez oszlatott be. A jövő év március 31-ik napjától kezdve már az új választási törvény alapján mennek végbe a képviselőválasztások.

— **Halálozás.** Két érdemes városi iparos hunyt el a napokban: Bedics Ferenc szabó, aki m. hó 29-én 52 s Vidovics Pál kovács, aki 30-án 59 éves korában hunyt el hosszas szenvedés után. Bedics Ferencet 30-án, Vidovics Pált 31-én temették el nagyszámú közönség oszlatlan részvéte mellett. Nyugodjanak békében!

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Janda Károly nagykanizsai posta- és távirátisztelt posta- és táviráda fő-tisztlté nevezte ki.

— **Jegyzőválasztás.** Starzsinszky László Légrád község helyettes jegyzőjét a krassószőrénymegeyi Zsidóvár község jegyzőjét választotta meg. Helyébe Légrádra Horváth Tivadar galamboki segédjegyzőt küldték ki. Starzsinszky László április elsején foglalta el új állását.

— **Hűtlen helypénzszedő.** Rob Imre muraszahelyi helypénzszedő megbizta Vugrinec Mihályt egyik vásáron a helypénzszedéssel. Vugrinec Mihályt a beszédelt pénzből 36 koronát elivott, amiért Rob Imre lejelentette. A nagykanizsai törvényszék Vugrinec Mihályt sikkasztásért két havi fogházra ítélte. Vugrinec Mihályt a büntetést azonnal megkezdte.

— **Államsegély.** A helybeli alsófokú iparostanonciskola 1750 K államsegélyt kapott erre a tanévre. A nagyobb segélyt az előkészítölt osztály párhuzamosítása tette szükségessé.

— **Új törvény a vasárnapi munkaszünetről.** Az ipari munkának vasárnapi és ünneppnapi szünetéről készült, a kereskedelmi miniszter által legutóbb közreadott előadói tervezet egyes fontosabb intézkedései a jelenleg érvényben levő szabályoktól több pontban eltérnek. A vidék minden egyéb részében fentartja a mostani szabályozást, mely szerint d. e. 10 óráig minden cikk árúítható. A kizárólagos dohánytözsdek csak déli 12 óráig lennének nyíltvarthatók, kivétel csak a pályaudvarokra, fürdőhelyekre szól, A kizárólagos pálinkakereskedés és égetelt szeszt áruló üzletek 10 órakor bezárandók. Új munkaszüneti napként karácsony első napját állapítja meg, viszont a karácsony előtti vasárnapon az üzletek mindenütt este 9 óráig nyíltva tarthatók. Új rendelkezése, hogy a nyílt árúírtási üzletekben és az azokhoz tartozó irodahelyiségekben vasárnapon négy óránál hosszabb időn át foglalkoztatott alkalmazottinak minden második vasárnapon teljes szünetelt kell adni, ez azonban a tulnyomóan elemi cikkek elárúírtásával foglalkozó üzletekre vonatkozik. Amíg a most érvényben levő szabályzat értelmében munkaszüneti napon irodai munka egyáltalán nem végezhető, az új szabályzat értelmében a nyílt árúírtási üzletekben, valamint a hozzátartozó irodai helyiségekben az árúírtással összefüggő irodai munkát az üzlet nyíltvarításának ideje alatt megengedi.

— **Új hid a Dráván.** Légrád a Dráván át hidat akar. Mostanában kompközlekedés bonyolítja le a forgalmat Légrád és a somogyi part közt. De Légrád ezzel nincs

megelégedve s már régóta alapot gyűjt egy hid létesítéséhez. Ez az alap már 100 ezer koronára rüg. Most a hid megépítését a miniszteriumnál megsürgették. Maguk is hajlandók a hidat megépíteni, ha a vámszedési jog Légráde lesz. A hid létesítése egy fél millióba kerülne. A miniszterium nem idegenkedik a légrádiak kérésének teljesítésétől s a vármegyei államépítészeti hivatalt már is utasította, hogy a hid tervét készítse el. Hivatalosan a hid elhelyezése is már megállapítottolt.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a ligetvári ovodához Malek Margit okl. ovonőt kinevezte.

— **Adomány.** A Stridovári Takarékpénztár 50 koronát sziveskedelt adományozni a stridovári állami iskolának zászló és harmonium alapja javára, melyért e helyen mond hátás köszönetet az iskola igazgatósága.

— **Színészet Stridóváron.** A magyarsodásnak kellő példaként szerepel ama tény, hogy Szombathy Nándor szingargató tiztagu társulatával szép pártolással tiz előadást tarthatolt Stridóváron, azon határon, hol egy-két évtized előtt a magyar szót félve kellett kiejteni.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Kruspér István képesített tanítóképző-intézeti rajtanárt, nagyszabeni áll. polgári iskolai tanítót a csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző-intézethez a X. fizetési osztályba segédtanárrá.

— **Allandó mozi.** A mult hetén a szoktnál fényesebb programmal lepte meg Heinrich Miksa moziba járó közönségét. Vasárnap apró bevezelt pontok után (A darázs élete, Gyula kalapja, Az alaptalan gyanú, Baby tangót láncol) A szerelem gyermeke dráma 4 felvonásban került színre Psylander és Ellen Agerholm szereplésével. Hasonlóképen a csütörtöki szent, Marianna, a nép gyermeke is Henny Portennel előadása mellett mely nagyon hatásos darab volt. A mozi előadásokat mindkét napon nagyszámú közönség tekintette meg.

— **Öngyilkos agastyán.** Hacsovecz István damásai lakos e hó 19-én este egy zsebkéssel elvágta a nyakát s belehalt sebeibe. Az öngyilkosságot életuntségéből követte el. (Z. H.)

— **Telekönvi betétszerkesztés.** A m. kir. igazságügyminiszter az 1886. 1889 és 1891-iki vonatkozatos törvénycikkek értelmében a telekkönvi betétszerkesztölt munkálatok foganatba vételét a csáktornyai kir. járásbírószág, mint telekkönvi hatóság területére elrendeltte.

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult férjem elhalálozása alkalmából hozzáim juttatott részvétnyilatkozatokról és a temetésen való megjelenésért ezuton is hálás köszönetet mondok.

Csáktornya, 1914. március 31.

Özv. Vidovics Pálné.

Nyilvános köszönet.

Szeretet családfőnk elhunytával megnyilatkozott jóleső részvért ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Csáktornya, 1914. április 1.

Bedics család.

Predplatan čina je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert leta 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Oznane se poleg pogodbe i fu
računaja.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastik
STRAUSZ SÁNDOR.

Kad se gmajna odpre.

Marcius mesec pretiral je snega iz polja, senokoše i sgmajne. Sunce toplo sija i narav počne se oživiti. Zeleni se trava na senokošah i gmajnah. Gazda, koj je celo zimu s golovom krmom hranil, vidi da su parme prazne i komaj čeka onu vréme, kad marhu na pašu more stirati. Došlo je i za ov posel vréme, samo paziti moramu, da nišči pred vremenom to ne napravi. Pred Jurjevim néje sila marhu na gmajna pustiti. Vu ovim vremenou je gmajnu još mokra i poleg toga konji i krave tam veliki kvar moreju napraviti. Kakov kvar veliku svinje napraviti, od toga se niti spomenuti nećemo.

S vun toga pak i još dosta posla i dela imamo na gmajni. Vnogo su zamudili oni, koji su na jesen né po gmajni rudni gnoj reztepli, jerbo i trava samo tak more rasti, kak i svako silje, tojest na gnojnoj zemlji. Još više zamudiju i vekšu falingu napraviju oni, koji naprotulelje nećuju gmajnu dobro željeznom branom povlačiti. Željezna brana narašči zemlju, da trava lepše i bolje more rasti. Néje smeti občinsku gmajnu čisto zapustiti. Vredno je s jam posel imeti, jerbo drugač mesto trave kaćec bude rastel.

Ravno tak je potrebno i nekakov red napraviti, kak je slobodno po občinski gmajni pasti. Svaka stvar mora svojega reda imeti. Svakojačku živinu néje smeti skup pasti. Naprimer mladina i svinje zoseb moraju pašu imeti. Mladina nesme se tam pasti gde se krave i konji paseju.

Potrebno je sad kad se paša odpre.

pregledati gmajnu, ali je vred postavljena. Lépa i dobra gmajna je pravi kinc občinam. Blagostanju fundamentum. Gde na gmajni na mesto trave konjski kiselak, kaćje mléko i stricek raste, tam su né redoviti gospodari ili občinski poglavari. Koji takvo gmajnu imaju, silno moraju prositi od zemeljskoga ministra naj jim pošle vun jednoaga vu ovim poslu školanoga i zvešbanoga činovnika.

Néje smeti se pred tém prebojati. Ovaj činovnik, koj previzitéra gmajnu i dober navuk da, ne košta občini niti jeden fillér. Samo posluhnuti ga treba i poleg njegovoga mtenja i navuka treba gmajnu popraviti. Ako občina neima dosta stroška za ovu delo, taj isti činovnik već se pobrinul bude, da orsag napomoć bude. Samo néje smeti se zanemariti. Ód toga nam visi naše dobro. Vu najviše mestah tak ostaviju gmajnu, kak ju je Bog stvoril. Nigdar ju nećuju pognojiti, posnažiti ili povlačiti. To néje tak dobro. Gde stricek raste, tam nemore trava rasti. Zakaj bi to bilo, ako si pomoćti mormo. Nekoji težak nebude občinu uništil. Gmajna pak dobro naplati, ako ju vredo deržiju.

Bez gmajne néje moći marhu povati, zato koje občine neimaju dosta ili pak nikaj gmajne, trsiti se moraju, da skim predi si ju prebaviju. Ako naponudbu dobiju takov falat zemlje za kupiti, sdvemi rukami se treba za nju prijeti. Vu takvi priliki, ako občina neima za ov barat peneze, na fal interes more celo svotu dobiti od »Földhiteintézetek Országos Szövetsége« zvanoga društva, koje stanuje »Budapest, V. Nádor-utca 32 szám«. Dakle koje občine za takov

posel nucaju peneze, odmah se ta moraju vteci. To néje dosta, da na fal interes dobiju, neg ako prosiju orsaga za pomoć, od ove svote jedno stran ministerium nase zeme i on splaća. Drugo stran pak ako občina travu zapova i kositi da nekoju lét, lahko splati s onom svotom koju za sénu dobi. Stoga se vidi, ako občina priliku ima kupiti, niti jednu minutu nesme zamuditi.

Sve to smu pak zato vezda spisali, da znamo kak stojiju prinas gmajne. Još je za vezda dosta vremena, da se gmajne posnažiju i povlačiju. Koji to tak napraviju, njim nebude žal za delo, jerbo gmajna to dobro naplati. Jako bi nam rado bilo, ako bi naše navuke posluhnuili, barem občinski birovi, nad kojimi i tak ov posel stoji i koji po kancelarijah višeput čujeju dobre navuke.

Uzmnožajmo zobni plod.

Da prinas zob tak mali plod donese, tomu je navadno dvé vrsti zrok. Jeden zrok je to, da naši gazdi još niti denes nećuju prerazmeti, da pod protuletno sétvu lakoder na jesen treba zemlju pripraviti, tojest s orati. Još i denes su je takvi gazdi, koji tak govoriuju, da néje smeti pod protuletno sétvu na jesen orati i nikaj jim néje moći dopovedati, da za istinu hasnovito je na jesen sve zemlje s orati, samo ako dosta vremena imamo za ov posel. Jedne, jedne gospodare nikaj je né moći nato nagovoriti i makar dosta časa imaju zato itak nećuju na jesen zemlje k sétvu pripraviti. Naprotulelje s oranu zemlju posejana zob ako samo malo suša nastane, odmah tu čuti i taki zaostane, jerbo ostav-

Podkovu najti znači sreću.

Veselo pievajuč išla je Hruškovičeva Rozika, bosa, ali gizdavo dignutom glavicom po bršju velike selske sienokose. Na jedan krat si lice namrgodi, kak da ju je nekaj zabolelo, a rukom si pograbi desnu nogu sliškajuć. Ona je najme na nekaj spincasto oštrog stala, kaj kad je zdignula i pogledala, se je izpostavilo, da je to okruglo zvinjeno željezo. I dok je to željezo pregledavala, prestala je bol posve, jer je videla, da to željezo, koje joj je bol prouzrokovalo, je mala podkova, a podkovu najti znači u puku sreću.

»No, takovu sreću!« — veli smiešec se — »sad sam stala na podkovu! Pak tak malu; ta mora od turskoga konjića biti! Mozbit su tuda kakovi komedijasi prolazili, pak njim je konjek podkovu zgubil.«

Nije se mogla zadosta te podkove, koja sreću znači, nagledati, a pri tom su ju razne misli obhadjale. Kakova bi to mogla sreća biti, koja ju čeka? A da ju čeka, to je dokazala podkova, koja se je dala najti od nje. Mozbit novci? Ah ne. Novci neznaće sreću za najbogatiju dievojku sela. —

Mozbit snuboki i zenitva? — Ah Bože! — Ona pak viencanje! — Ktomu su na svaki način potrebna dvojica, to stoji kak da je dva krat dva, četiri. Da bi ona jedna od tih dvijuh mogla biti, to je istina. Em u cielom selu nije bilo marljivije i poštenije dievojke od nje. Ali tko bi neka bil ona, ktomu potrebna druga osoba? — Med za zenitvu zrelimi dečki nije bilo nijednoga, kojemu bi ona svoje nagutuje kazala. Prijateljska je dakako bila sa svimi, ali nikaj više niti nikaj menje. Koj se je samo iz daleka podstupil naprama njoj o ljubavi ili zenitvi koju rieć natuknuti, samo jedan krat, taj to sigurno nije nikada više učinil. — Em uvijek to nije bilo kod nje tako, da se nebi nitko smel približiti. Pred tremi godinama, kad je siromaški Antun moral einrukovati. . . .

Anton! — Hm, Tonček! — Jeli još na nju misli? — On je verno i poštenu u kući njezinog oca služil i svakoga se posla zveseljem prijemal. Družil se nije snikim, a nitko se nesieća, da bi ga ikada bil videl smejati se. Tko je njegove familijarne odnošaje poblize poznaval, onomu je to nje-

govo ponašanje bilo razumljivo.

Tončekov otac je bil sumski drvodeiavec, ali svrienom se je povdral pijanstvu; njegov prvi sin Miska, ga je nasliedoval u tom u podpunoj mieri, a jedini Tonček se je skupa spobral, kojega je u srdcu bolelo trpljenje sirote matere med temi dvemi pijanci i lumpi, pak je on jedini se za njezino uzdržavanje, a i za ovih dvijuh trutov u kosu znal brinuti.

Radi toga je bil od svih hvaljen, koji su ga poznavali, ali on do te hvale nije puno dal, jer je svoje dielo za svoju dužnost držal, makar da je njim lienjake i pijance podupiral.

Prije svojega einrukovanja u vojničtvo, ga je medjutim snašla još jedna nesreća: Otac mu je najme imal opet »svojega dana,« pak je zahtieval od matere novce, a kad ona o tom nikaj nije hotela razmeti te mu novce skratila, pograbil je sekiru te joj je glavu razkolil, a vriedni mu sin Miska je pomagal. Otac je poslie dospel u ludnicu, a Miska je zgнул. I ovako je Tonček sam tu stal u tom širokom svietu. Jedina mu je sreća bila, da je pod zastavu moral.

jeno sternašice nigdar nemore toliko vodeti nabrati pozimi, kak sorana zemlja k tomu pak prečk preveč lahko i fletno sgubi i onu mokrinju, koja je još vunjem. Ako pak sternašice več po jeseni se s orje, reztaljeni snég ves vu zemlju odide i takva zemlja puno duže more vodu vusebi zastaviti. To je več dokazano, da na jesen s orana zemlja na katastralni mekoti dvé jezero hektolitrov više voda derži vusebi, kak ona koja je naprotuletje s orana. To néje treba dalje nikomu tolnačiti, kak dobro dene ova voda silju. Vu takvu zemlju posejano silje niti još onda ne čuti sušu, kad je več silje požutilo koje smo vu takvu zemlju posejali, koja je stopram naprotuletje bila gori s orana.

Drugiput pak zato tak malo zobi zraste okolo nas jerbo naši gospodari svekšinom vu takvu zemlju seajaju zob, koja je več čisto pusta i koja je več pet, šest lét ne dobila štálnoga gnojja. Da takva zemlja neima dosta žira iliti hrane za silje, to se razmi i razmi se i to, da vu pusti zemlji nemore silje obilen plod donesti. Takva zemlja niti onda nemore obilen plod dati, ako ju samim szuperfoszfatom pognojimo, jerbo takva zemlja né samo, da je vu foszforkiselici siromaska, neg niti nitrogena neima več zadosta. Bez toga pak nemore silje se lépo razvijati i hitro rasti.

Vu takvim položaju, ako pod zob s orana zemlja je več pet, šest lét né dobila štálnoga gnojja, samo tak moremo nekaj više zobi dobiti, ako poleg szuperfosfata još i malo csilisolitra damo zemlji, naprimer na 150 kg. szuperfoszfata 30 kg. csilisolitra denemo na jedno katastralno mekotu.

Jedno peldu budem samo spisal: Jeden izversten gazda 1913 leta je ovu probu napravil:

	zraslo je križov	vu križu je snopov bilo
1. Né pognojena zemlja je dala	17	18
2. 100 kg. superfosfatom pognojena zemlja.	19	18
3. 100 kg. superfosfat i 30 kg. csilisoliter	25	18
4. Opet né pognojena zemlja	18	18
5. 100 kg. szuperfoszfata	20	18
6. 100 kg. szuperfoszfata i 30 kg. csilisoliter	22	17

I to sve je Roziki na pamet dohadjalo, kad je sad na njega mislila, bilo joj je vrlo žal, te se niti danas još nije žalovala, da ga je na razstanku tam pri borovičnom grmlju onak baš srdačno kušnuila.

Tomu su sada prošle tri pune godine! Timi misli je polagano iduč i u selo došla. Tam na križanju videla je veliku hrpu ljudih okolo niekog mladica stati, kako ga svašta izpitivaju te mu svaki za »dobrodošel« ruku pruža i pozdravlja. A to je bil Tonček, koj je svoje trogodišnje soldatstvo pohvalno odslužil i danas domov došel.

Još prije nego je Rozika mogla videti, koga to cielo selo ovak srdačno pozdravlja, se je on izmed njih kratkim pozdravom iztrgnul te prama njoj svoje korake upravil, jer njegove oči su ju opazile več iz daleka.

»Bog stobom Rozika!« — pozdravil ju je ruknući se — »jeli, ti češ mi dopustiti, da te sprovedem do doma, i onak se moram s tvojim otcom spominati, jeli bi me hotel opet u službu uzeti. — Je, je, tri godine su liepa i duga lieta za jednoga, koj je sam za se na svietu« — veli iduč zamisljeno

	na mekoti je zraslo	koliko više, kak na selu, koja nije bila pognojena
1. Na pusti zemlji	750	—
2. 100 kg. szuperfoszfata	902	152
3. 100 kg. szuperfoszfata i 30 kg. csilisoliter	1065	315
4. Na pusti zemlji	795	—
5. 100 kg. szuperfoszfata	887	92
6. 100 kg. szuperfoszfata i 30 kg. csilisoliter	985	190

Iz toga izkaza se vidi, da navék više zraste, ako s vun szuperfoszfata još i 30 kg. csilisolitra pohitimo na zemlju. Toliko još je treba znati, da szuperfoszfata odmah kak se snég rzetepemo po zemlji i zemlju taki povlačimo, csilisolitra pak onda, kad jedenput zob počne vu pikati.

Ako sad bi još zračunali, kuliko kosta rudni gnoj na mekotu zemlje i kuliko je onu zrnje više vrédno koje po rudnim gnojju više zraste, vidli bi, da na svaki način vrédno je s rudnim gnojgom gnjiti.

Sadite sadovno drevje.

Sad je vréme saditi sadovno drevje, zato dobro bude se vu gospodarstvu malo se okolo ogledati, kak stojimo vu sadovnim drevju. Vidimo i to žalostno vidimo, da naši gospodari malo se brinju sa sadovnim drevjum žalostno je to, ali mislimo, da po vremenu previdi budu gospodari, da se je vrédno sadovnim drevjum briniti.

Naj više gazdov svrhu toga se neče briniti sadovnim drevjom, jerbo tak misliju, da stoga néga hasna i da drevje ne rodi tak, kak bi oni sami šteli. Tak veliju nekoji, da negda više lét mine bez svakoga hasna, jerbo toliko ne zraste, da bi barem za jeden filler mogli prodati. Drugda pak se pripeti, da takov plod donese sadovno drevje, da je čeli svét pun sadom i po nikakvi čeni néje moći prodati, ako pak i nekaj moreju stržiti za tak fal cénu moraju dati, da opet neimaju nikakov hasen. Največta žalost pak je to, da vnogiput su to, né prazne reči, neg je prava istina. Pri petilo se več, kaj je takva letina bila i toliko sada je zraslo, da su jedni gospodari,

jerbo su prodati né mogli nikaj, niti né su šteli sada iz drevlja dodjé pobrati, neg su ga na drevju ostavili i kad je zrel doli scurel, svinje su pustili vu sadovnjak i svinjami su ga pohranili. Velike škoda i kvar je to, ako gazda samo zato neče sadom brigu imati, jerbo ga né tergovca, komu bi pređal, samo zato ga na drevju ostavi, jerbo nišci ga dimo nedođe trucat spenezi. Koj si tak misli on je nemaren clovek i néje vréden da ga narev tak lépim plodom daruje. Pred stotijami létmi, kad ga još né bilo mašin, željeznica i paroladjaš onda je to spricano bilo, jerbo za onu vréme zaislitu su né mogli si drugač pomoći. Za onu vréme ako je dobra letina bila, gospodar néje mogel prodati, kaj je za dom né nual i tak rekuč magjarski gazda vu svoji mašči se je moral vtopiti.

Ali denes imamo željeznice, paroladje koje za kratko vréme odpeljaju naš plod kak gud dalko. Po vekših varašov niti néje drugoga sada videti po piacu ili po štacunih, kak onoga, kojega iz Štajera, Tirola ili pak iz daleke Amerike dopeljaju. Naprimer presešno leto tijam iz Ausztraie su vu Budapešt došle jabuke. Naša zemlja i naša podnebina je izverstna za sadovno drevje, pak naši gospodari itak nemoreju tuliku sada prebaviti, da bi barem za naše vekše varašov dosta bilo. Zato jesu i prinas občine, koje na leto 20—40 jezer korun dobiju za sad, ali takvih ga malo. Naprimer Nagymaros občina na leto prečk pol milijun korun dobi za sad. Morebiti, da sve pomalem i naši gazdi više sadovnoga drevja budu zapovaili i veku pasku i brigu budu imali s drevjom, kak denes imaju i navčili se budu, kak je moći iz sada največši hasen imati. Tak morebiti, da po vremenu Magjarski orsag bude jeden lépi sadovnjak, kam s čete Europe ostrzaki, nemci, polaki, rusi i francuzi budu velike i vno go penez nosili.

Magjarski korman sve proba i alduje da stanovniki skim više sadovnoga drevja zapovaju. Občinam i občinskim vrtom zabav daje pencere i čépe. Gospodarom pak čisto za fal peneze punuju lépe i vrédne čépe.

»Vieruj mi, da sam mnogo krat na vas misli, a najmre pako na onaj večer tam pri borovičnom grmlju, kad sam se moral s tobom razstati i u vojsku oditi!«

Rozika se je do vuh požarila i gledala u zemlju.

»To je onda bila najliepša točka mojeg života« — veli dalje — »Vieruj mi! — Pak ako bi danas došel kućit, Rozika, ako bi smojem mašem imetkom hotel na svoju ruku stati i za sebe biti, jeli bi ti »Ne« rekla?«

»To ti ja za istinu neznam, kaj bi ti odgovorila« — odgovori postie kratke stanke Rozika. — »Bože moj, ja te nisam tri godine videla, a u trih godinah se more mnogo toga promieniti!«

»Rozika!« — krikne strastveno te ju žalostno u lice pogleda — »moje srdce je uvijek za tebe tuklo, a sve moje misli su uvijek pri tebi bile, a pri nijednoj drugoj! — Medjutim ja znam, da toga nisi mogla znati. A kak pak sem se malo prije razveselil, kad sam te zgledal, prije još nego ti mene, to pak ti nemrem povedati. Obišla me je nieka sreća i samo mi se činilo, da

sam najsretniji, kad sam te opazil; ali žalibože sreća je okrugla kak krugla, kotalc ili obruč, pak se uvijek sve dalje i dalje kotura od čovieka, a riedko kada pri miru stoji.«

»Sreća je okrugla — ! — Okrugla? — Čekaj malo Tonček, tu simo gledaj, jeli bi polag takovga okrugloga željeza čoviek mogel na kakovu sreću zaključivati?« — I sada mu pokaže najdjenu podkovu i cielu pripoviest o našastju iste s veseljem i šaleča se pripovieda, i kak podkovu najti znamenuje sreću i t. d.

Komaj da je Tonček videl podkovu, pričel se je na ves glas grohotom smejati — od dugo vriemena, sada prvi krat.

Rozika je to držala za izsmiehavanje, te se je od njega na stran obrnula i malo zlovoljna postala.

»Nemoj se srditi draga Rozika, ja te nisam hotel uvriediti, ali ako sve saznaš, budeš se i sama morala smejati. — Ali sada mi reci, Rozika, ako bi ti ja onoga turskoga konjica k-ovoj podkovi dopeljal, jeli bi ga hotela uzeti?«

Ona ga začúdjeno pogleda, nerazme

rasteju, citovatu drėvu imaju i izversten plod nosiju. Navėk je vredneše od jedne vrsti više komadov posaditi, kak pak sva-kojačke fele sve skupa sim, tam zmėšane. Vnogi su se već vkanili, koji su takve fele počeli povati, koje s velikim kričom su ponujali. Zato je najvredneše od domačega vrtlaru kupiti čėpe, za koje znamo, da pod našom podnebinom rasteju. Još bolše pak je, ako si sami domaj zapovamo.

Učevni tečaji hižne industrije.

Poljodjelski minister zmirom drži pred očima pomaganje poljodjelca i zato se pravi, da ga pomogne. Zato odredi, da u nekojih stranah našega orsagu nek se drže učevni tečaji s onom ciljom, da se poljodjelci, nekoji lahki i hasnoviti zanati nauče.

Csabai Kálmán učitelj naše preparandije je na kraj prošloga mesec u Kotor i Muravidu zaključil takve tečaje za njegovu najveću zadovoljnost.

Ove zime i u našoj okolici u Muravid-u, Kotor-u i Drávasvárhely-u su bili takvi učevni tečaji kućne industrije, gde se je mladėž pletenje košara učila.

Stanovnici ovih mesta su se uvjerali, da u zimi, kada gazda nema nikakve radnje na polju, jako lepo i hasnovito može njegove vreme pribaviti, ako se marljivo zabavlja pletenjem košara i more 2—3 K dobiti (kaziti) bez teške radnje.

U Muravid-u i u Kotor-u je mnogo mladih gazda, koji su već više takve učevne tečaje pohodili, koji na maloj zemlji svojih roditelja ne nadju dosta radnje. Ovi čitavu godinu bave se sa pletenjem košara i naprave svakojake košare za putovati i druge pletne stvari, koje onda, kak i u Muravidu prodaju za lep novac.

Kad sadovno drevje sadimo, najpredi zebati si moramo kakve vrsti budemo sadili. Samo takve vrsti je smeti saditi za koje dobro znamo, da vu našim kraju lepo

Mladėž i gazde, koji su izvršili ovakov učevni tečaj, pristanu u taj savez i ka o člani saveza moreju predati svoju radnju savezu, koj to sve skupa prodaje s radnjom drugih člana. Materijal za radili

(vrbove šibe) se može dobiti u savezu za onu cėni, u kojoj i savez ga kupuje.

Lahko je videti, kak mladost, od 14—18 lėti svaki tjedan nosi u savez svoju radnju od lepoga vrba ili slame.

Ovo lėto 60 mladica dobije izučenje. Velika škoda je, da u našoj okolici nema plemenitog vrbova, jer ako ima mesta, gde lepo vrbove raste, to je Medjimurje

Jako bi dobro bilo, ako bi negdi u Medjimurju ta vrbova posadili, jer i ono mjesto, koje nikakvu korist ne donese, zasadjeno s vrбом lepu korist nam napravi malom trudom, i korist napravi onim, koji se sa pletenjem vrba bave, jer falšnije moreju dobiti vrbovje.

Plemenita vrba može se nastaviti pomoćju države.

Koj hoće se tim baviti, može dobiti cėlo poučavanje u knjizici »A kosárfűz termeszése« od Wickl Gyula u svakoj knjizarnici za 50 fillėra.

KAJ JE NOVOGA?

— **Uspomena Grof Zrinyi Miklósa vu pogibelji.** Vu Zrinyifalvaiski (kuršanski) šumi na čast Zrinyi Miklósa na onim mestu, gde su glasovitoga medjimurskoga kapitana zaklanoga našli, Althan grofica, rođjena Pignatelli Anna hercegovica uspomenu nastavila 1724-ga leta. Ov uspomenu minuci tjedan vu veliki pogibelji je bil, jerbo ga Drava tak podkopala, da su ga žurno morali preseliti, da ga voda sobom ne odnese. Gospoćija sad počeka doklam grof Festetics Jenő dimo dojde, da sam odredi jedno stalno mestu, gde ga opet nazat postaviju.

— **Pesja porcija.** Zalavármegjija je novu naredbu napravila od pesje porcije. Poleg ove naredbe od hasnovitoga psa 4 korune se bude plaćalo, od drugih pak 10 korun. Vu onih obćinah gde obćinski strazani ili policajci paziju na noćni mir, od hižnih psuv 10 korun se bude plaćalo. Koj od dva psuv već ima, od svakoga još jedanput tuliko bude platil. Dobra je ta naredba, jerbo neje potrebno pre svaki hiži psa, poleg kojih se tuliko zla pripeti.

— **Novi biljezi.** Financministerium odredil je, da se oni biljezi zahitiju, koji su od 1913-ga leta oktobra prvoga vu prometu bili. Na mesto budu od 1914-ga leta aprila 1-ga vu vrednosti 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 24, 26, 30, 38, 40, 50, 64, 72 fill. nadalje pak 1 K 20 fill, 1 K 26 fill, 1 K 50 fill, vu skupni svoti pak 1. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 20, 24, 30 i 40 korun, sve skupa vu 35 vrstih. Denešni biljezi valaju do septembra meseca 30-ga, od prvoga oktobra više neimaju vrednosti.

— **Vahar kakti grėšnik.** Szabó István čakrtornyaiski vahar presešno leto mārćiusa 30-ga pozabil je rampe zaprti, pred nagykanizsaiskim vlakom, Bicsák Antal čakrtornyaiski flaker bež svake sumlje je štel prek željeznice od tirati. Vlak je doletel i pred 40. vahti pograbil je jednoga konja, kojega je sćehal. Sudbeni stol Szabó Istvána kakti grėšnika na jeden mesec rešta odsudil, ali kaštiju mu je poleg novoga zakona na tri lėta šenkal, ako se bude dobro sponašal. Tojest onda ov jeden mesec ne bude moral odslužiti. Kraljski fiskuš također i dr. Tamás János branitelj apelirali su.

— **Krvni boji vu Tripolozu.** Iz Benghazua telegrafiraju, da Cantoro taljanski general marćiusa 14-ga na Marana okolici

na valil se na prijatelja, koj je blizu deveststo person imal i na jednim bregu dovesto se zašanca. Pokedob pak je Cantoro generala šereg već skorom čisto obkolil neprijatelja, morali su arabi bez svakoga reda ostaviti svoju poziciju. Taljani su petnajst kilometrov daleko tirali neprijatelja. Taljani su vnogo municije, ziviša, puških i štukov zavzeli i na stotine su polovili ljudstva od neprijatelja, koj je s vun toga devetdeset mrtvih imel. Od taljanske strani samo su šest pležerani bili. Taljani su tijam do Varguba trđevine došli, gde su vnogo marhe rekvirirali od neprijatelja.

— **Strahoviten krvolok.** Gent varašu jeden mjernik strahovitno je skončal jednoga cėloga obitelja. Dragomiver srbski mjernik vekša svotu penez je posudil Bontinek kerčmaru, koj je po vremenu nē mogel nazat povrnuti penez. Kad je Bontinek kerčmar opet prosil za par danov terplenje, mjernik se je tak rešrdil, da je odisel vu krcmu i tam je s jednom britvum odrezal šinjaka kerčmaru, onda pak osemdeset lėt staroj punici, zatem ženi i komaj par mesecov staromu detetu. Doklam je pomoć došla, svi četiri su mrtvi bili. Mjernika su zaprli.

— **Spameten štacunar.** Gurlik János mesar štel se je vmoriti. Odisel je vu jeden željezni štacun i tam si je revolvera kupil štacunaru neje dopadal človek i poprilički mislil je, da kaj hoće napraviti, zato mu je skrivečki prazne patrone nametla vu revolver. Gurlik je odisel dimo i petput je nasebe strelil. Razmi se, da nikakov kvar je nē napravil vu svojem tġlu, jerbo su patroni nē bili na kuglju nabiti. Na strėlanje su susedi vu sobu vdri, kojim je žalostno rekel Gurlik:

»Človek ako sve hoće vumrėti, pak nemore!«. Susedi su ga na policiju spravili, gde je stalno obećal, da više nikakvu komediju ne bude sobom delal i obećal je, da neće još vumrėti.

— **Ruska flotta vu zraku.** Samo nemoreju premirni biti vladari, jeden se bolje pripravlja s oružjem kak drugi. Dovedza je Francuzka i Nemška imala najveše i najbolše zrakoplivce. Sad je i Ruska počela pribaviti si flottu vu zraku. Pribavili budu risti tristodvajsti šest monoplanov, deset dreadnough mašin za lėtati i sto aeroplanov. Do jeseni to sve mora gotovo biti. Dakle za kratko vrėme cėli šeregi budu letali po zraku.

— **Prehićeni čun.** Tragicno smrt je podnesel Valaoritis grćkoga banka direktor. Na jednim malim čunu se je vozil po Faleron zvanog rėki. Čun se je prehitil i Valaoritis je zniknul vu vodi.

— **Drago pikanje.** Forró István hacar je pijan došel vu službu. Kovács István mašinista neje štel pustiti pijanoga službenika na lokomotiv. Hacar se je skrili za lokomotiv i jedanput je s odprtlim nožom skočil na kotel i tak je vpičil mašinistra vu obraz, da je dva mesecov betežen ležal vu špitalu. Hacara je sudbeni stol svrho toga na osem mesecov rešta odsudil i službe vun štitil.

— **Siromaštvo.** Geisz József vu Szekszardu strelil se je i odmah je vumrl. Geisz je više vremena od svilogoštva činovnik bil, ali poleg betega je moral službu ostaviti. Potlam neje mogel nigdi vu službu dojt i pokedob neje mogel svojega obitelja sderžati, od žalosti se je skončal.

sadržaj pitanja, ali kad on ju na odgovor opetovano sil, odgovori mu smiejuč, da makar joj pri kući nije potreban turski konjić, ipak bi ga anda uzela.

Tonček ju na to veselo k sebi privine i svu izkušuje, a ona sva uzburjena, nezajuča kaj to sve znamenuje samo to sve začudjeno gleda; ali joj Tonček sve na hitroma razjasni tim, što digne desnu nogu te joj pokaže podplat cipela, a na peti mu je falela podkovicica, koju je putem iduć zgubil i to buš onim istim putem iduć, kojim je poslie njega Rozika išla i našla ju.

Sad je Rozika sve razmela i bilo joj je sve jasno, a kak se je to već od davna u njezinom srćdu kuhalo, pristala je na prije obećano te je k nadjenoj podkovi u zela i knjoj spadajućega konjića, a kako se pripovieda, nije taj korak nikada požalila, dapače bila je na to rekuć osvieđočena, te je i pred svakem stalno tvrdila, da podkovu najti znači sreću.

Em. Kollay.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmáza	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	22.50—
Rozs előrandt	Hrz	16.20—
Árpa	Ječmen	15.00—
Zab	Zob	14.40—
Kukoricza	Kuruza suha	14.00—
Fehér bab uj	Grah beli	17.00—
Sárga bab	„ žuti	16.00—
Vegyes bab	„ zmešan	15.00—
Kendermag	Konopljeno seme	18.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Koščice	24.00—
Bükköny	Grahorka	16.50—

Világos,

hogy a kávé íze és az illata nagyrészt a felhasznált kávépótléktól függ. — A háziasszonyaink tehát csak a „Valódi“ : Franek: - ot a „kávedaráló“-val választják.

reg. am. 02/26118

Elsőrendű menyasszonyi ke-lengyék, összes fehérenemű áruk u. m. **vásznak és asztal-neműnk** legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők

Deutsch Lázár áruházában,
Varaždin, Vetrovičev-trg 16. - Telefon 42.

Nagy választék szőnyegekben !!!

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utlica híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

v a p n a .

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cieniu. Koji treba cieli vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva i lapora na vagu.

668 57—9

felsőleges ízű fehér vagy arany sárga csemege mézet  **5 kg-os csinos postadobozokban 10 K-ért szállít bérmetve a**

„MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete,
Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

746—752/1914.

865 1—1

Árverési hirdetemény.

Az illetékes községi képviselőtestületek jogérvényes véghatározatai alapján közhírré teszem, hogy a községi

vadászati jog:

1. Drávaszentiván községben 1914. évi április hó 27 napján d. u. 2 óraker;
2. Felsővidatalva községben 1914. évi április hó 27 napján d. u. 3 óraker;
3. Felsőpusztata községben 1914. évi április hó 27 napján d. u. 4 óraker;
4. Szentilona községben 1914. évi április hó 28 napján d. u. 2 óraker;
5. Nyirvölgy községben 1914. évi április hó 28 napján d. u. 3 óraker;
6. Jánosfalva községben 1914. évi április hó 28 napján d. u. 4 óraker;
7. Zalaujvár községben 1914. évi április hó 29 napján d. u. 3 óraker;

mindenütt a községbíró házájánál tartandó nyilvános árverésen 1914. évi augusztus hó 1 napjától 1920. évi július hó 31 napjáig terjedő 6 (hat) évre, legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Részletesebb feltételek a Csáktornya-vidéki körjegyzőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csáktornya, 1914. március 31.

Plichta Béla körjegyző.

Egy jó karban levő és jófor-galmu

szikvizgyár

eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Az Arpád-utca 3. sz. házban egy

nagy pincze

kiadó.

Bővebbet **Strausz Sándor** könyvkereskedésében.

LEVELEZŐ-LAP
ujdonságok

művészi kivitelben nagy választékban kaphatók:
(Fischel Fülöp) **STRAUSZ SÁNDOR** könyvkereskedésében.

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotice vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papirkereskedésében Csáktornyan



MIELŐTT

czipőszükségletét beszerzi, nézze meg **KELEMEN BÉLA** árúházának czipőkirakatait, hol a legjobb gyártmányu legdivatosabb úri-, női-, leány- és gyermekcipők a legnagyobb választékban raktáron vannak és legolcsóbb szabott árakban kaphatók.

INGYEN KAP minden vevő minden pár czipőhöz egy doboz czipő-krémet!!

Ezuttal felhivom a nagyérdemű közönség becses figyelmét ujabban bevezetett **fiú ruháimra, fiú- és leányfelöltőkre**, melyekből a legolcsóbbtól a legjobb kivitelig raktáron tartok. **Vidéki megrendeléseket** postafordultával eszközök és választékot szívesen küldök.

KELEMEN BÉLA - DIVATÁRUHÁZA - CSÁKTORNYA - FŐ-ÚTCA



Szőlőoltvány!

Eladó a legjobb fajokban I-ső oszt. minőségben 1 és 2 évesek; továbbá **direkt termő piros Delaware**, valamint **Tokaj-Hegyaljai, gyökeres Ripária Portális** és **kitünő borok** jutányos árban kaphatók

Molnár Mihály, abaujszántól lakosnál. Árjegyzék ingyen!

A Csáktornyai Tárházak Részevénnytársaság közhírré teszi, miszerint f. évi április hó 21-én d. u. 3 órakor Csáktornyan, a társaság helyiségében

XXII. évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Azon részvényesek kik ezen megjelenni óhajtának kötelesek részvényüket, a még le nem járt szelvényekkel együtt vagy a társaság pénztáránál, vagy a Felső Magyar Erőszakosági Bank budapesti főintézeténél, vagy a Csáktornyai Takarékpénztár R.-T.-nél letenni.

Az alapszabályok értelmében a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan, a társaság helyiségében betekintés végett közszemlére kitétetik.

Csáktornya, 1914. március hó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt üzleti év menetéről, 1913. évi mérleg bemutatása, a tiszta nyereség megállapítása, s annak felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
2. Igazgatósági tagok megválasztása.
3. Felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.

Ujdonság!

Paganini hegedü-zongora

a legnehezebb hangversenydarabokat művésziessé teszi.

UJDONSÁG! Mozitulanjdonok! A gépész igen könnyen kezelheti a zenélőgépet és a képekhez való darabokat választhatja. — Villamoszongorák, Orchestrionok, Phonola, Ducanola, 700 koronától feljebb. — Zongorák, pianók, harmonikumok olcsó áron, részletfizetésre, jótállás mellett.

Helyettesít egy egész zenekart.

Szállodák, kávéházak, vendéglők, éttermek részére pénzbedobással. — Rövid idő alatt letörleszti önmagát.

SCHMIDT EDE CSÁKTORNYA.

Értesítés!

Hajas József úr „ZRINYI” szállodáját és kávéházát f. hó 1-én bérbevettem.

Amidőn ezt a n. e. közönség szíves tudomására adom, kérem az eddigi szíves pártfogást és jóakaratot irántam is tanusítani, melyet a legelőzékenyebb és legjobb kiszolgálással, kényelemadással fogom viszonzni.

Teljes tisztelettel: **PRÜCKLER KÁROLY.**